

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 39 (1652).

12 ГРУДНЯ 1986 РОКУ.

Ціна 2 коп.

**Сьогодні
В НОМЕРІ:**

* Чи в пошані в університеті критика і самокритика? Міра вимогливості і міра відповідальності повинні стати основними критеріями в нашій роботі. (Читайте «Відкритий лист професора В. М. Тоцького редактору газети «За наукові кадри» і відповідь на нього).

2 стор.

* Студентські роздуми про перебудову і самоврядування. «За» і «Проти» колективного договору.

1, 3 стор.

* Студклуб оголосив огляд-конкурс, присвячений 70-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

4 стор.

Рішення XXVII з'їзду КПРС — в життя!

Перебудова: співдружність науки і практики

Місцеві Ради і юристи ОДУ

6 грудня ц. р. в Одесі проведена науково-практична конференція «XXVII з'їзд КПРС про підвищення ролі місцевих Рад народних депутатів в державно-правовому і господарському будівництві». Конференція була організована виконкомом Одеської обласної Ради народних депутатів і Одеським держуніверситетом. Учасники конференції обговорили проблеми партійного керівництва місцевими Радами, забезпечення ними комплексного розвитку регіону, фінансово-кредитного впливу на вирішення цього завдання, взаємодії Рад з організаціями вищого підпорядкування, які знаходяться на території тієї чи іншої Ради. Особливо обговорювались питання удосконалення внутрі-організаційної роботи, стилю і методів діяльності апарату Рад в умовах розвитку соціалістичного самоврядування, підвищення рівня організації роботи місцевих Рад, демократизації процесу вироблення і прийняття управлінських рішень місцевими Радами та інше.

Важливою умовою підвищення ролі і посилення відповідальності Рад є партійний підхід до підбору, виховання і розстановки кадрів радянських працівників, поліпшення в цілому кадрової обстановки в системі місцевих Рад. В цьому відношенні плідними є договірні стосунки, які склались між виконкомом Одеської обласної Ради і університетом (виконавець — кафедра державного і адміністративного права, зав. кафедрою професор М. П. Орзіх).

Договір передбачає з боку ОДУ: теоретичні дослідження

з проблем удосконалення державного апарату і державного управління та розвиток їх демократичних засад, науково-практичну допомогу в удосконаленні організаційно-правових норм і методів радянської роботи, цільову підготовку молодих спеціалістів з державно-правової спеціалізації для роботи в апараті місцевих Рад народних депутатів, участь в підготовці і підвищенні кваліфікації кадрів радянських працівників, депутатського складу Одеської області.

В доповіді професора М. П. Орзіха «Програма КПРС про матеріалізацію наукових ідей і підвищення наукоємності діяльності місцевих Рад народних депутатів» відзначалось, зокрема, що всі сучасні завдання радянського будівництва не можуть бути вирішені без взаємодії з наукою і в цьому плані потрібен крутий перелом в бік посилення наукоємності. Доповідач наводив переконливі цифри і факти, які підтверджують цю думку.

Не можна скупитись на витрати для наукових розробок в галузі удосконалення державного механізму. Такі витрати себе виправдають повністю. На кафедрі державного і адміністративного права ОДУ, наприклад, на 1 карбованець витрат на наукові дослідження одержано економічний ефект 2,3 карбованця. Тобто, цей підрозділ живе не за рахунок держави.

Нормативно-правова база вимагає удосконалення тим більше, що п'ята частина існуючих нині правових норм — бездіяльна, це норми-мерці. Вчені ОДУ передали місцевим Радам чимало своїх

розробок і рекомендацій для поліпшення рівня нормативно-правового законодавства, однак вони не завжди впроваджуються в практику.

Останнім часом захищено 80 дисертацій в галузі радянського будівництва. Це, зрозуміло, добре, але як же осмислити той факт, що 700 (!) пропозицій, які містяться в цих дисертаціях, не пройшли навіть експертної оцінки. Подібна практика повинна викорінюватись.

Договір про творче співробітництво між виконкомом і ОДУ — це договір науки і практики, сказав на закінчення М. П. Орзіх. Промовець закликав всіх присутніх на конференції делегатів до співробітництва з науковими закладами, підкреслив, що вчені ОДУ завжди підуть назустріч радянським працівникам, підготують спеціалістів для конкретних підрозділів, дадуть необхідні рекомендації з питань державно-правового будівництва. «Ми хочемо, — підкреслив доповідач, — щоб в Ради прийшли не просто грамотні спеціалісти, а люди, які зможуть підвищити наукоємність їх діяльності».

На конференції виступили партійні і радянські працівники, депутати місцевих Рад, вчені ОДУ, працівники органів юстиції.

Конференція прийняла практичні рекомендації, покликани сприяти підвищенню ролі Рад народних депутатів у справі прискорення соціально-економічного розвитку країни в світлі рішень XXVII з'їзду КПРС, досягнення якісно нового стану радянського суспільства.

Ю. ВІНОГРАДОВ.

ДЕЛЕГАТ

Делегат міської звітно-виборчої комсомольської конференції Олена Чумакова — студентка III курсу російського відділення філфаку. Дівчина активно займається громадською роботою, вона — комсорг курсу, бере участь в студентському театрі мініатюр.

Олена і її однокурсники товаришують зі студентами з Німецької Демократичної Республіки, які також навчаються на філологічному факультеті. Дівчата допомагають їм якомога краще оволодіти російською мовою, більше узяти про нашу країну, часто запрошують німецьких друзів до себе в гості, знайомлять їх з нашим побутом, частують українським борщем.

Зараз Олена з подругами готується до зимової сесії. То ж побажаємо їм успіхів на екзаменах.

К. ТАНЄВА

Фото Є. КРАСНОПОЛЬСЬКОГО.

ТВОЯ ДРУГА ПРОФЕСІЯ

Почався новий навчальний рік на факультеті громадських професій. Відкрився він заняттям на відділенні журналістики, яке протягом багатьох років привертає увагу великої кількості студентів. Керує цим відділенням ректор народного університету робкорів Михайло Семенович Едельман.

Серед відділень, які користуються найбільшою популярністю серед студентів, можна назвати школу молодого лектора, відділення контрпропаганди, бібліотекарів, гідів-перекладачів, керівників радянських свят і обрядів, організаторів піонерської роботи. Особливе місце в роботі ФГП займають

відділення спорторганізаторів і організаторів військово-патріотичного виховання ДТСААФ, які допомагають студентам набутти необхідних військово-спортивних спеціальностей: аквалангістів, парашутистів, тренерів-інструкторів з стрільби, туризму, автосправи.

Відділення комсомольських пропагандистів, яким керує секретар комітету комсомолу ОДУ Людмила Микитась, об'єднує комсомольський актив всіх факультетів.

В цьому році відкрилось ще одне відділення — психологічної підготовки. Робота на факультеті набирає темпів. Однак, розмовляючи з першокур-

сниками, ми з'ясували, що більшість з них недостатньо добре розуміє, що ж реально дає студенту навчання на ФГП. Багато хто вважає, що це всього лише одна з форм необхідної роботи для одержання заліку з СПП.

Справа в тому, що залік з СПП — це не самоціль, не причина існування ФГП. Факультет громадських професій — це реальна можливість одержати ще одну освіту і професію без відриву від основного навчання. Математик, який грамотно і цікаво викладає свою позицію в газеті; біолог, який вміє кваліфіковано провести комсомольські збори, написати протокол і вирішити організаційні питання; філолог, який вільно орі-

(Закінчення на 2-ій стор.)

СТУДЕНТСЬКІ РОЗДУМИ...

«От сессии до сессии живут студенты весело...» Ось і наближається пора, коли сесія, як кажуть, наступає на п'яти. Підсумки рейдів КП та УВК філологічного факультету свідчать про те, що лише дві третини студентів регулярно відвідують заняття, усвідомлюючи потребу зустріти сесію у всеозброєнні. Решта, мабуть, тішиться надією, буцімто вони зуміють озброїтись знаннями за 2—3 передекзаменаційні доби.

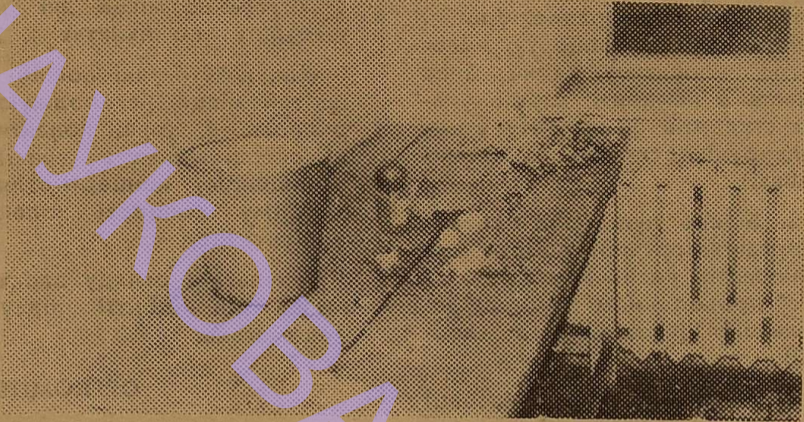
Особливо успішно пропускають заняття студенти старших курсів. Гадаємо, вони вже завчасно освоюють скорочен-

ня лекційних годин, яке очікується у вищій школі. Звернемося до фактів. 29 листопада на першій парі (III курс українського відділення) були присутні 44 студента, інші десь загубилися. На I курсі російського відділення в той же час не було 25 студентів. На практичних заняттях в групах з 10 студентів були присутні лише 5—6. Окремі студенти з'являються так рідко, що їх обличчя зовсім стерлися в пам'яті однокурсників. Як не намагалися згадати студенти IV курсу російського відді-

(Закінчення на 3-ій стор.)

Комсомольський прожектор

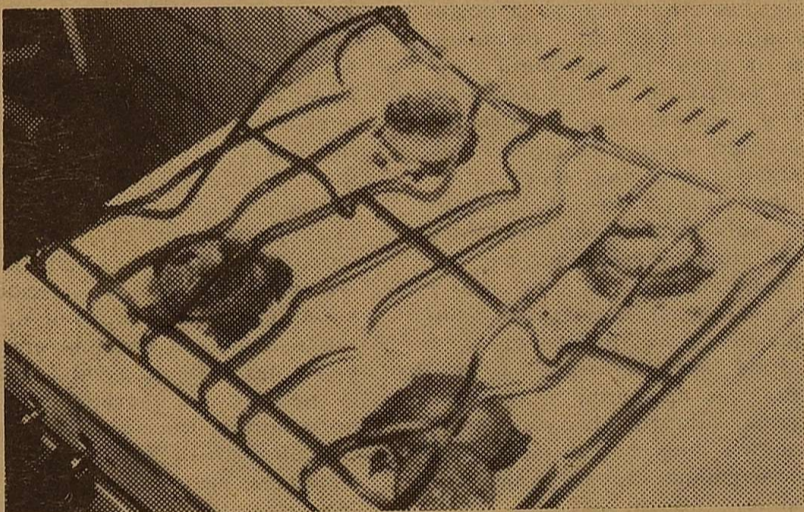
Рейд членів молодіжної редакції «ЗНК» і «Комсомольського прожектора» в гуртожитку № 5 виявив значні недоліки в організації студентського побуту. В той же час всім стало очевидно, що і самі студенти елементарно порушують правила соціалістичного співжиття. А студентська рада виявляє повну безпорадність. Чого ж тоді варті наші слова про студентське самоврядування!

* Майбутні хазяйки з філфаку не звикли прибирати після себе на кухні.

* Вода з крана може текти цілодобово, і нікому до цього немає ніякого діла.

* Цікаво, як співробітники АГЧ змогли б користуватися такими газовими плитами!

Фото Б. РОСТІЯНОВА.

ПРОБЛЕМИ СТУДЕНТСЬКОГО ДОЗВІЛЛЯ

А де ентузіасти?

На п'ять довгих років гуртожиток стає другою домівкою, рідною гаванню для значної частини студентів університету. Але запитаєте будь-кого з нас, чи подобається нам, як ми проводимо своє дозвілля, впевнена, що більшість висловить своє невдоволення. Нудно, мляво, і нецікаво. Ні вечорів, ні дискотек — повне затишшя. Весело живеться лише студентам-кубінцям. І вдень, і вночі в кімнатах №№ 110, 138 гримить, оглушаючи весь поверх, музика. Мешканці-сусіди скаржаться. Можливо, цього не було б, якби проводились все ті ж дискотеки. Тоді і читалка на п'ятому поверсі не перетворювалася би в танцмайданчик у пізню годину.

Останнім часом ми багато говоримо про самоврядування, про те, щоб надати студентським групам повну самостійність. А самі зовсім бездіяльні, безпомічні.

Так, нам справді нудно. Але ж майже кожен другий з тих, хто живе в гуртожитку, в школі займався громадською роботою. Чому ж не передати культурно-масову роботу в руки дій-

сно зацікавлених людей, знайомих з організаторською діяльністю? А між тим, культурно-масовою роботою займаються люди, занадто далекі від цієї делікатної справи. Не знаю, як в інших гуртожитках, але в нашому, п'ятому, за три місяці нового навчального року не було проведено жодного цікавого заходу. Якщо не рахувати, звичайно, філологічних п'ятниць, на які, до речі, студентів доводиться збирати силою.

Відповідальні за культурно-масову роботу в студраді Т. Швачій і В. Лезнюк мотивують свою бездіяльність відсутністю апаратури. Звичайно, причина поважна, проте не така вже й нерозв'язна.

Ось вже й зима. Промайнула осінь непримітно, нічим в студентському житті не запам'яталась. А можна ж було провести чудовий осінній бал, вечори відпочинку, дискотеки. Не за горами Новий рік. Як його зустрінуть наші студенти?

О. БОТЕЗАТ,
студентка ІІ курсу
філфаку.

Студентські роздуми

[Закінчення.]

Початок на 1-ій стор.]

лення Вуколова, Ананьєва, Свиридова, Алефанова, Кравченко, Ільяша, Георгієва та інших, це їм так і не вдалося.

Поговоримо про молодші курси. Існує думка, що І курс українського відділення «ненормальний», бо відвідуваність тут практично стопроцентна. В цьому зв'язку на факультеті міркують: чи пощастить їм добитися стопроцентного успіху на іспитах.

Відомо, що в найближчий час намічається скорочення лекційних годин, а матеріали лекцій будуть виноситись для самостійного вивчення. Чи реально це? Якщо й зараз деякі студенти «просипають» першу пару, а потім не можуть дочекатися початку третьої, то чи підуть вони у вільний час до бібліотеки?

Але ж тут постає інше питання. Коли в бібліотеку (о диво!) напружене багато студентів, що ж тоді буде? У всякому разі, це не викличе захоплення працівників бібліотеки, бо багато потрібних студентам посібників і книжок є лише в 1—2 екземплярах.

Самостійна робота — це дуже добре. Але ж необхідні і відповідні умови для її реалізації. Чи не так?

Ю. ЧИЧКАНЬ,
студентка ІІІ курсу
філфаку, голова УВК.

НАШІ ДЕЛЕГАТИ

Завжди усміщену й привітну — такою звикли ми бачити однокурсницю Людмилу Паринову. Її добре знають не лише на другому курсі філфаку. Люда — культурна курси, разом з товаришами вона готує вечори відпочинку, організує культурні походи, зустрічі з цікавими людьми. Людю Паринову щиро поважають на курсі, бо вона намагається, щоб студентське життя було змістовним, сповненим відкриттів дивовижного і несподіваного. Людмила — достойний делегат на міську звітно-виборну комсомольську конференцію.

В. РУБІЖАНСЬКИЙ,
студент
ІІ курсу філфаку.

РГФ. Ще на першому курсі її було обрано комсоргом відділення. А коли Манана очолила штаб «Трудове літо», з нею познайомилися майже всі студенти університету. Адже організація третього трудового семестру — масштабна і відповідальна справа. У Манани — хороші організаційні здібності, і енергії їй не бракує. Зараз вона докладає всіх зусиль, щоб майбутній третій трудовий семестр в Одеському університеті проходив без зайвих ускладнень. Я впевнена, що Манана буде гідно представляти наш колектив на міській звітно-виборній комсомольській конференції.

О. КРАВЧУК,
студентка
ІІІ курсу РГФ.

Фото Е. КРАСНОПОЛЬСЬКОГО.

Манана Матковська навчається на ІІІ курсі французького відділення факультету

НАБУВАЄМО ДОСВІДУ

На кафедрі державного та адміністративного права юрфаку ОДУ стало доброю традицією активно впроваджувати нові форми якісної підготовки спеціалістів.

За словами професора М. П. Орзіха, зараз головне — перехід на договірну форму відносин вузу з замовником. Це примушує реально вводити індивідуальну підготовку студентів, об'єднувати їх в невеликі групи для ґрунтовного оволодіння спеціалізацією та специфікою майбутньої роботи.

Про одну з форм залучення майбутніх юристів до «справжнього» діла розповідає студент ІІ курсу юрфаку Сергій ЧАУРА.

На першому курсі ми вив-

чаємо державне право, на другому — адміністративне і в тій чи іншій мірі зустрічаємось з органами народного контролю. Працюючи в міському комітеті НК, ми можемо більш глибоко вивчити систему органів народного контролю, їх правове положення, прослідкувати їх взаємодію з різноманітними партійними та державними органами. Ця робота дає багато практичного матеріалу.

Наша група була організована при кафедрі державного та адміністративного права ще на першому курсі. Ініціатором її створення, душею всієї групи став асистент кафедри Р. Д. Кутателадзе. В комітеті НК ми виконуємо найрізноманітніші роботи:

кодифікацію та систематизацію літератури й документів, надаємо допомогу в складанні графіків та планів. Приймаємо й безпосередню участь в багатьох перевірках. Так, зовсім недавно студенти В. Козлов, Г. Герасимов, Ю. Компанієць, А. Іщенко самостійно провели перевірку в магазинах об'єднання «Універсам». Активно приймають участь в роботі бюро скарг Л. Щелкунова й Т. Дорбалюк.

Можна з упевненістю сказати, що участь студентів в роботі органів народного контролю не влягається даремною тратою часу.

С. ЧАУРА,
студент ІІ курсу
юрфаку.

«ЗА» І «ПРОТИ» КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ

Що таке колективний договір? Це реальний і серйозний крок в перебудові вищої школи. Але оскільки експеримент тільки починається, єдиної і вирішальної думки про нього поки-що немає. Про зміст цього експерименту вже писалось на сторінках «За наукові кадри» за 7 листопада («Студентський підряд: початок»). Як же «за» і «проти» викликає колективний договір, про який йдеться в статті?

Без сумніву, укладення такого договору сприятиме покращанню успішності і зниженню кількості пропусків занять, а можливо і дасть сплеск комсомольської активності. Але подумаємо ось про що. В кожній групі є два-три студента, які постійно не складають іспити в період сесії. Щоб скласти екзамен своєчасно, їм необхідна допомога всієї групи, тобто додаткові консультації, індивідуальні заняття з більш встигаючими товаришами тощо. Згідно з умовами договору ці двоє також будуть матеріально заохочені, тобто одержать стипендію, навіть склавши іспити на «трійку». А тепер спробуємо глянути на проблему з точки зору тих, хто і за звичних умов одержував стипендію. Що буде спонукати їх сидіти зі своїми товаришами зайві години за конспектом чи першоджерелом?

Про комсомольське доручення. Мабуть, не секрет, що всі не можуть однаковою мірою брати участь в громадському житті групи. По-перше, тому, що далеко не всі комсомольці, на превеликий жаль, вважають, що повинні стояти на активній життєвій позиції. По-друге, неможливо вибрати таку справу, яка б подобалася всім без винятку в групі (якщо мова йде про групове доручення).

Не дивлячись на всі ці сумніви, я вважаю експеримент, що розпочався на мехматі, важливим і потрібним. Звичайно, як все нове, він теж вимагає розвитку і удосконалення. Уже кілька років більшість підприємств країни працює за принципом госпрозрахунку. Чому б не спробувати і в комсомольській групі, як в специфічному трудовому колективі, врахувати коефіцієнт «трудової участі» при розподілі стипендії. Не секрет, що громадська і комсомольська робота, як правило, лягає на плечі трьох-чотирьох чоловік, останні ж вважають такий стан

справ належним, і тільки чекають, коли хтось організує вечір, хтось виступить на зборах, а про свої комсомольські доручення згадують лише тоді, коли приходить час заліку з СПП. А ті тричотири активісти постійно на штовхуються на стіну байдужості. В моїй практиці бували випадки, коли після двох-трьох таких зіткнень ці люди, зневірившись, припиняли подавати «ознаки життя». Отже, ділову, непоказову активність треба якось заохочувати. Я розумію: матеріальний фактор не повинен стати вирішальним у вихованні студентів. Але на даному етапі ігнорувати його, очевидно, не варто.

Думаю, що коефіцієнт студентської «трудової участі» розробити буде не важко. За те він дасть змогу всебічно оцінити дійсний внесок кожного з нас у справу підготовки майбутнього спеціаліста. Цікаво було б узнати, що думають з приводу студентського самоврядування на основі трудового договору студенти інших факультетів.

Д. ДЕМЕШКО,
комсорг ІІ факу,
студент ІІ курсу.

